

## *Всичките ми внуци са завършили средно образование*

**Иванка, р. 1945**

Родена съм на 25 януари 1945 г. в село Крива бара. Произхождам от бедно селско семейство. Родителите ми от село са дошли в града в долната циганска махала – сега там е завода за Подова керамика. Бяхме бедни, баща ми тръгнал да работи лозята на българите, на по-богатите. Били сме три сестри и един брат и аз съм помагала какво мога на лозето. Имахме биволица. После на седем години започнах да уча, до четвърти клас, повече не, защото трябваше да ходя до града, а майка ми каза, че няма облекло, обувки, ще настина като ходя в града. Имах учител – Славейков, много възпитан човек, много ни уважаваше циганите. И така завърших четвърти клас, баща ми работеше в кооперацията – мрежи плетеше, аз помагах на баща ми там. Родителите ми бяга строги. Не ни позволяваха волности. Учета ни на добро. Не сме крали. Не сме ги посрамили. Баща ми и майка ми бяха добри хора, не са ни биели, тормозили, баща ми не бе пияница, справедливи бяха и двамата. Живеехме спокойно.

После на 16 години се омъжих, мъжа ми бе сирак от горната циганска махала, сега Огоста, и с помощта на Бог си построихме къща. Моята история с жененето беше много интересна, бяхме гаджета – 3 години. Не беше сигурна сватбата, друго момче ме искаше. Моят приятел изпрати неговите другари да ме извикат, излъга ме да излезем и да идем до една приятелка. А то било всичко нагласено – готово за сватба. Така и ме откраднаха, после се срамувах от майка ми. Справедливо беше семейството ми, а аз така направих. Сега имам 3 деца и с моето нямане съм ги изучила до средно. Тогава ми се виждаше добре, сега е нищо! Добри бяха децата ми – дъщерята отличничка, другите добри също. Имам 6 внучета – 2 на семейство и една правнучка, доволна съм от живота си. Благодаря на Бога! Моите три деца Роза, Найден и Веси ги давах за пример в училище за другите деца. Доволна съм от децата и внуците! Не са правили лоши неща – кражби, престъпления, не са се напивали, не се бият. Нататък – не знам! Внучката Татяна се е оженила, има момиче и момче. Разведена е. Сама ги гледа. Когато можем и помагаме. Средният ми внук завърши магистратура. Другата ми внучка и тя е изучила, работи – не иска да се жени. Доволна съм от живота! Едната от внучките сега завърши средното и я карахме всички да учи по Благоевград, но се ожени и сега мъжът и сигурно няма да позволи, ама им казвам и на двамата с момчето – млади са, да върват да учат. Всичките ми внуци са завършили средно образование. Маряна и Росина се ожениха, но поне са със средно. Въпреки че не ни е било лесно всичките си деца изучихме до средно. Дъщеря

ни искаше да учи висше, но ние се страхувахме да я пуснем. Но тя не се отказа и на стари години с децата си тази година завърши висше образование. Аз исках и синовете ми да завършат висше – за инженери, но те заработиха.

Преди живеехме в долната махала с мъжа ми и децата. И децата ми там да учили. Но 1973 година ни преместиха. За една година цялата махала се премести. А мъжът ми е роден в горната – най-старата махала, но после се е преместил. Ние сме построили сами къщата тук, никой не ни е помагал. Мъжът ми много работи и досега гледа животни. Имахме и вила, голяма, два етажа, но я продадохме. Тогава построиха и училището в махалата, за една година като бараки. Къщата е на два етажа за всеки от синовете по един. С помощта на Бог си построихме къща, с кухничка отзад, да не пречим на децата, засега още мога да помагам, но нататък не се знае.

А ние с мъжът ми се женихме сами. Моите деца също не сме ги женили. Те се ожениха сами. Сами направиха своя избор. Моят мъж е ковач – взел на дядо си занаята. Но сега за него няма такава работа. Настанаха тежки времена за всички. Сега няма работа и да учиш или не, така че не знам. Само война да няма, че невинни ще си отидат. Работили сме в заводите, ама циганите работеха в производството, но взимахме пари.

Винаги ми е било добре, когато ходех при баба ми и дядо ми на село. Там имаха всичко – пълно, а сега и там няма, болни са братовчедите ми, лекарства няма, пари няма. Имах брат, но той почина. Като деца плетехме мрежи. Огъвахме ги на ръка. После имаше едни машинки за огъване и беше по-лесно, не можеше да се направи много за един ден. Сега вече няма. Никой не плете мрежи. Малките производители се загубиха. Големите риби изядоха малките. Внучката Татяна завършила религия, а сега учи психология. Росен е завършил политология. Хубаво е да учат децата, че сега за работа е много лошо, управниците не мислят за народа. Дано Бог да ги промени. Да пази Бог децата! Само война да няма!

И преди имаше крадци, но бяха малко, а сега са много. Ние вземаме заеми от банката, но ги връщаме всеки месец на датата и ми пращат после благодарствени писма.

Бог да ни пази!